

Kitapçık Kodu : cog

TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU
BİLİM İNSANI DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI

33. BİLİM OLİMPİYATLARI -2025
BİRİNCİ AŞAMA SINAVI

ÖĞRENCİ

COĞRAFYA

Soru Kitapçığı Türü

A

17 Mayıs 2025 Cumartesi, 09.30 – 11:10

ADAYIN ADI SOYADI :
T.C. KİMLİK NO :
OKULU / SINIFI :
SINAVA GİRDİĞİ İL :

SINAVLA İLGİLİ UYARILAR:

- Bu sınav çoktan seçmeli 60 adet sorudan oluşmaktadır, süre 100 dakikadır.
- Her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Doğru cevabınızı, cevap kâğıdınızdaki ilgili kutucuğu **tamamen karalayarak** işaretleyiniz. Soru kitapçığındaki hiç bir işaretleme değerlendirmeye alınmayacaktır.
- Her soru eşit değerde olup, dört yanlış cevap bir doğru cevabı götürcektir.** Boş bırakılan soruların değerlendirmede olumlu ya da olumsuz bir etkisi olmayacaktır.
- Sorular zorluk sırasında DEĞİLDİR. Dolayısıyla yanıtlamaya geçmeden önce bütün soruları gözden geçirmeniz önerilir.
- Soru kitapçığındaki boşlukları karalama için kullanabilirsiniz.
- Sınav süresince görevlilerle konuşulması ve soru sorulması, öğrencilerin birbirlerinden kalem, silgi vb. şeyler istemeleri yasaktır.
- Sınava giren adayın bir soruya itiraz etmek istemesi durumunda, sınav soruları ve cevap anahtarı TÜBİTAK'ın internet sayfasında (<https://bilimolimpiyatlari.tubitak.gov.tr>) yayımlandıktan sonra 7 işgünü içerisinde, kanıtları ile birlikte, TÜBİTAK'a başvurması gerekir. Bu tarihten sonra yapılacak başvurular işleme konmayacaktır. Sadece sınava giren adayın sorulara itiraz hakkı vardır, üçüncü kişilerin sınav sorularına itirazı işleme alınmayacaktır.
- TÜBİTAK Bilim Olimpiyatı-Birinci Aşama Sınavı'nda sorulan soruların üçüncü kişiler tarafından kullanılması sonucunda doğacak olan hukuki sorunlardan TÜBİTAK ve Atatürk Üniversitesi sorumlu tutulamaz. Atatürk Üniversitesi, bu tip durumlarda sorular ile ilgili görüş bildirmek zorunda değildir.
- Sınav sırasında kopya çeken, çekmeye teşebbüs eden ve kopya verenlerin kimlikleri sınav tutanağına yazılacak ve bu kişilerin sınavları geçersiz sayılacaktır. Görevliler kopya çekmeye veya vermeye kalkışanları uyarmak zorunda değildir, sorumluluk size aittir.
- Sınav başladıktan sonraki ilk yarım saat içinde sınav salonundan ayrılmak yasaktır.
- Sınav süresince sınava giriş belgenizi ve geçerli bir kimlik belgesini masanızın üzerinde bulundurunuz.
- Sınav salonundan ayrılmadan önce cevap kâğıdınızı ve soru kitapçığını görevlilere teslim etmeyi unutmayınız.

Başarılar dileriz.

A

1. Ekosistem hizmetleri ve ekonomik kalkınma arasındaki ilişki ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- I. Ekosistemler, ekonomik kalkınma için gerekli olan doğal kaynakları sağlar.
- II. Biyoçeşitlilik, yeni ilaçlar ve ürünler için genetik kaynaklar sunar.
- III. Ekosistem hizmetleri, turizm ve rekreasyon imkanları yaratır.
- IV. Sürdürülebilir kalkınma, ekosistemlerin korunmasından bağımsızdır.
- V. Ekosistemler, tarım ve gıda üretimi için gerekli olan tozlaşma hizmetini sağlar.

- A) I, II ve III
- B) II, III ve IV
- C) I, II, III ve V
- D) I, III, IV ve V
- E) I, II, III, IV ve V

2. Bir kıyıda açılan kuyuda sedimanter tabakaların üstten aşağıya doğru sırasıyla çakıl, kum, silt ve kilden meydana geldiği görülmüştür.

Yukarıda ifade edilen kıyı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Regresyona maruz kalmıştır
- B) Sel ve taşkınlara maruz kalmıştır
- C) İnşa ve yapılaşmaya maruz kalmıştır
- D) Güçlü akıntılara maruz kalmıştır
- E) Transgrasyona maruz kalmıştır

3. Aşağıdakilerden hangisi deniz ve okyanuslardaki dalgaların temel enerji kaynağıdır?

- A) Sıcak su akıntıları
- B) Farklı yoğunluktaki sular
- C) Atmosferdeki basınç değişiklikleri
- D) Güneş
- E) Ay

4. Biyoçeşitlilik kaybının etkileri arasında yer alan "ekosistem hizmetlerinin bozulması", insan refahı ve gezegenin sağlığı açısından ciddi sonuçlar doğurabilecek bir süreçtir. Ekosistem hizmetleri, doğanın insanlara sağladığı faydaları ifade eder ve bu hizmetler arasında tozlaşma, su döngüsü, toprak verimliliği, iklim düzenleme gibi kritik süreçler yer alır. Biyoçeşitliliğin azalması, bu hizmetlerin kalitesini ve sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir.

Bu bağlamda, biyoçeşitlilik kaybının ekosistem hizmetleri üzerindeki etkileri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tozlaştırıcı böcek popülasyonlarının azalması, bitki üremesini ve tarımsal verimliliği olumsuz etkileyebilir
- B) Ormanların azalması, su döngüsünü bozabilir, yağış rejimlerini değiştirebilir ve su kalitesini düşürebilir
- C) Toprak organizmalarının kaybı, besin döngüsünü bozarak toprak verimliliğini azaltabilir ve tarımsal üretimi etkileyebilir
- D) Bitki örtüsünün azalması, karbon tutma kapasitesini düşürerek iklim değişikliğini hızlandırabilir
- E) Biyoçeşitlilik kaybı, ekosistem hizmetlerini her zaman olumlu yönde etkiler ve doğal kaynakların daha verimli kullanılmasını sağlar

A

5. Ani ve yoğun göç alan bir kentte, mevcut yapı stokunun ihtiyaca yetmemesi aşağıdakilerden hangisini ortaya çıkarabilir?

- A) Kentsel doku uyumu artışı
- B) Gecekondu bölgesi oluşumu
- C) Taşıma kapasitesinin aşılması
- D) İşgücü çeşitlenmesi
- E) Tersine göç baskısı

6. Türkiye’de heyelan olaylarının en fazla görüldüğü yerler, aşağıdakilerden hangisinin birlikte bulunmasıyla doğrudan ilişkilidir?

- A) Sert kayaç, düşük eğim, kurak iklim
- B) Killi toprak, eğimli arazi, yoğun yağış
- C) Kumlu toprak, yüksek rakım, bahar yağışları
- D) Volkanik arazi, yağışlı iklim, seyrek bitki örtüsü
- E) Alüvyal ovaların çokluğu, düşük deniz seviyesi, yağışlı iklim

7. Tropikal yağmur ormanları biyomu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Dünya üzerindeki en yüksek biyolojik çeşitliliğe sahip ekosistemlerden biridir.
- B) Yıl boyunca ortalama sıcaklık 20-30°C arasındadır ve yüksek nem oranına sahiptir.
- C) Bitki örtüsü katmanlı bir yapıya sahiptir ve çok sayıda endemik tür barındırır.
- D) Toprakları genellikle besin maddeleri açısından zengindir ve yüksek pH değerine sahiptir.
- E) Küresel karbon döngüsünde ve oksijen üretiminde önemli rol oynar.

8. Aşağıdakilerden hangisi, dünyada üç başkent sistemine sahip olan ülkelerden biridir?

- A) Güney Afrika
- B) Bolivya
- C) İsrail
- D) Myanmar
- E) Venezuela

9. Türkiye’de son 10 yılda görülen kentleşme eğilimi, aşağıdakilerden hangisiyle en iyi açıklanır?

- A) Kent çeperlerinde yeni rekreasyon alanlarının hızla çoğalması
- B) Kırsalda düşük yoğunluklu yerleşimlerin turizmle genişlemesi
- C) Çeperdeki kırsal mahallelerin formel kentsel alana katılması
- D) Kentsel konut arzının yalnızca merkezde yoğunlaşması
- E) Büyükşehir sınırları içindeki tarım alanlarının koruma altına alınması

10. Pozitivizm coğrafyada nasıl bir yaklaşımı savunur?

- A) Öznel ve yorumlayıcıdır.
- B) Mekânı kültürel olarak yorumlar.
- C) Nesnel ve nicel yöntemleri tercih eder.
- D) Politik ve eleştireldir.
- E) Tamamen fenomenolojik yaklaşımı benimser.

11. Rusya'nın 2022'de Ukrayna'ya saldırısı sonrasında, Avrupa'da doğal gaz krizi yaşanmasının en belirgin mekânsal sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kent merkezlerinde yenilenebilir enerji parklarının kurulması
- B) Kömürle çalışan termik santrallerin yeniden devreye alınması
- C) Tarımsal üretimin hızla artması
- D) Gıda fiyatlarının düşmesi
- E) Demiryolu taşımacılığının çökmesi

12. "Karbon eşitsizliği" kavramı neyi ifade eder?

- A) Gelişmiş ülkelerin daha fazla ağaç dikmesi
- B) Karbon emisyonu yüksek ülkelerin iklim politikalarında öncülüğü
- C) Zengin bireylerin yoksullara göre daha fazla karbon salınımına sebep olması
- D) Karbon ticaretinin durması
- E) Az gelişmiş ülkelerde sanayileşmenin hızlanması

13. Aşağıdakilerden hangisi, Afrika'daki iklim göçlerinin mekânsal özelliklerinden biri değildir?

- A) Kurak alanlardan sulak alanlara yönelme
- B) Sınır ötesi göç rotalarının oluşması
- C) Kentsel banliyölere yoğun yığılmalar
- D) Yüksek enlemlere yönelim
- E) Doğu Afrika'da ortaya çıkan çatışmalar

14. Çevresel determinizm teorisinin en fazla eleştirildiği nokta hangisidir?

- A) İnsanları mekanik olarak çevreye bağlı görmesi
- B) Kültürel unsurları öne çıkarması
- C) İnsanın doğaya tamamen hâkim olduğunu savunması
- D) Pozitivist yöntemlere karşı çıkması
- E) Haritalama yöntemlerini kullanması

15. Aşağıdakilerden hangisi, coğrafi temsillerin ideolojik olabileceğini savunan bir yaklaşıma örnektir?

- A) Haritaların doğruluk oranının ölçülmesi
- B) Navigasyon sistemlerinin geliştirilmesi
- C) Kolonyal haritalarda yönün Avrupa merkezli gösterilmesi
- D) Eğitim haritalarının hazırlanması
- E) Fiziki haritalarda yükselti renklerinin verilmesi

A

16. Aşağıdaki durumların hangisinde obruk oluşma ihtimali en yüksek olur?

- A) Killi ve geçirimsiz zeminlerde
- B) Granit ve bazalt gibi kayaların olduğu alanlarda aşırı yeraltı suyu kullanımı ile
- C) Çöl ikliminin hakim olduğu bölgelerde
- D) Alüvyal dolgu ile kaplı, su seviyesi yüksek alanlarda
- E) Karstik yapıda ve aşırı su çekiminin olduğu bölgelerde

17. Aşağıdakilerden hangisi, bir gölde kuruma sürecini hızlandıran en önemli faktörlerdendir?

- A) Buharlaşmanın azalması
- B) Bölgede taban suyu seviyesinin yükselmesi
- C) Tarımsal sulamada aşırı su kullanımı
- D) Gölde yaşayan tür çeşitliliğinin azalması
- E) Yağış rejiminin düzenli olması

18. Feminist coğrafya, sadece kadınları değil, tüm dezavantajlı grupların mekân içindeki eşitsiz deneyimlerini inceler. İstanbul'daki toplu taşıma kullanımı bu bağlamda analiz edildiğinde, toplumsal cinsiyet temelli mekânsal ayrışmalar belirginleşir.

Bu metne dayanarak feminist coğrafyanın temel vurgusunun hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Mekânsal eşitsizliklerin analizi
- B) Haritalama tekniklerinin gelişimi
- C) Fiziksel coğrafyanın incelenmesi
- D) Çevresel determinizm
- E) Bölgesel coğrafya sınıflandırması

19. Taşkınların yaşanmasında, akarsu rejimi açısından hangi durum en büyük etkiye sahiptir?

- A) Mevsimsel akış düzenliliğinin fazla olması
- B) Debinin yıl içinde ani değişimler göstermesi
- C) Akarsu yataklarında geniş taşkın alanlarının olması
- D) Su toplama havzasının geniş olması
- E) Akarsu tabanının çakıl ve kum bakımından zengin olması

20. Aşağıdakilerden hangisi buzulların özelliklerinden biri değildir?

- A) Yaygın olarak yüksek enlemlerde (kutup bölgeleri) ve yüksek rakımlı yerlerde (dağlarda) oluşurlar.
- B) İlk oluştuğundan itibaren erimeden kalırlar.
- C) Yıllık kar yağışı miktarının (ağırlıklı olarak soğuk ve nemli mevsimde) yıllık erime miktarından (genellikle sıcak ve kuru mevsimde) daha fazla olduğu yerlerde oluşurlar.
- D) Üst üste bir birini takip eden yıllık kar tabakaları gelişir, bu tabakaların ağırlığa bağlı oluşan basıncı alttaki (derindeki) kar, tabakalarının yapısını ve yoğunluğunu değişime zorlar (rekristalizasyon).
- E) Basınç altında hava kabarcığı içermeyecek şekilde kapandığı zaman buzul buzulu oluşur.

A

21. Aşağıdaki ülkelerden hangisi görece, “enerji üretiminde yüksek oranda dışa bağımlılık” ve “yenilenebilir enerjiye geçişte zorluk” sorunlarını aynı anda yaşamaktadır?

- A) Danimarka
- B) İspanya
- C) Türkiye
- D) Norveç
- E) İzlanda

22. Aşağıdaki ülkelerden hangisi, kırsal nüfusun şehir merkezine yakın alanlarda kentsel ve kırsalın iç içe geçtiği “yarı kentsel” yaşam sürdürdüğü bölgelerle dikkat çeker?

- A) Kenya
- B) Almanya
- C) Japonya
- D) Hindistan
- E) ABD

23. Aşağıdakilerden hangisi, gıda coğrafyasında “mekânsal adaletsizliğe” örnektir?

- A) Mahalle pazarlarının artması
- B) Organik ürünlere erişimin üst sınıfa özgü hale gelmesi
- C) Tarım alanlarında çeşitliliğin artması
- D) Kırsalda kooperatiflerin çoğalması
- E) Gıda israfına karşı kampanyaların yaygınlaşması

24. Aşağıdakilerden hangisi, kırsalda yaşayan bireylerin sağlık hizmetlerine erişimini sınırlayan en yapısal coğrafi etkidir?

- A) Kültürel engeller
- B) Ekonomik yoksunluk
- C) Mobilite sorunları
- D) Sağlık okuryazarlığının düşüklüğü
- E) Demografik dengesizlik

25. Avrupa Birliği'nin 2019'da ilan ettiği “Yeşil Mutabakat” (Green Deal), aşağıdakilerden hangisini dolaylı olarak küresel Güney ülkeleri için bir risk haline getirmiştir?

- A) Karbon sınırı ayarlamasıyla rekabet gücünün azalması
- B) Yenilenebilir enerji üretiminin artması
- C) Gıda ihracatının artması
- D) Fosil yakıt yatırımlarının teşviki
- E) Elektrikli araçlara geçişin hızlanması

A

26. Süveyş Kanalı'nda Ever Given isimli geminin sıkışması, sadece fiziksel bir tıkanma değil, aynı zamanda zamanın nasıl mekânsal hale geldiğini de gösterdi. Kanalda bekleyen yüzlerce gemiyle birlikte, fabrikalar üretimi durdurdu, ticaret zincirleri aksadı, fiyatlar yükseldi.

Yukarıdaki metne göre bir konteyner gemisinin tek bir boğazda tüm ticaret sistemini aksatacak şekilde sıkışması, küresel ticaretin hangi yapısal zafiyetini ortaya koymuştur?

- A) Ticaret hacminin küçüklüğü
- B) Kıtalararası işbirliğinin fazlalığı
- C) Alternatifsizlik üzerine kurulu planlama
- D) Serbest ticaret bölgelerinin yaygınlığı
- E) Emtia değer zincirlerinin kısa oluşu

27. Bir bölgede fabrikaların kapanmasının ardından ortaya çıkan işsizlik, göç ve sosyal sorunlar aşağıdaki süreçlerden hangisine örnektir?

- A) İşgücü mobilitesinin artması
- B) Kalkınma ekseninde dönüşüm
- C) Yeniden sanayileşme stratejisi
- D) Deendüstrileşmenin toplumsal etkisi
- E) İkincil sektör yatırımlarının artışı

28. "Kaynak Laneti" (Resource Curse) kavramına göre, doğal kaynak zengini ülkelerin çoğunda aşağıdaki sorunlardan hangisi genellikle ortaya çıkmaktadır?

- A) Güçlü demokratik kurumlar
- B) Siyasal ve ekonomik istikrarsızlık
- C) Ekonomik çeşitlenme
- D) Sosyal adaletin sağlanması
- E) Yüksek insan gelişmişliği

29. Türkiye'de son yıllarda büyükşehir belediyelerinin kırsala hizmet götürmeye başlaması, aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi sayılabilir?

- A) Yerel halkın karar alma süreçlerine katılımının artması
- B) Bölgesel kalkınma ajanslarının yaygınlaşması
- C) Kentsel yönetimin merkezileşmesi
- D) Kırsal turizmin teşvik edilmesi
- E) Toplam nüfusun kırsalda artması

30. Aşağıdaki faktörlerden hangisi, küresel ölçekte taşkınların şiddetini ve sıklığını artıran en önemli insan kaynaklı etkilere biridir?

- A) Küresel ısınma nedeniyle deniz seviyelerinin düşmesi
- B) Kentleşme ile birlikte yüzey geçirgenliğinin azalması
- C) Tarımsal faaliyetlerin azalması
- D) Doğal sulak alanların genişlemesi
- E) Akarsuların doğal mecrasında bırakılması

A

31. Su kaynaklarının uluslararası şirketler tarafından yoğun kullanımı aşağıdaki hangi sorunu küresel ölçekte tetiklemektedir?

- A) Karbon salınımının artması
- B) Uluslararası ticaretin azalması
- C) Hidroelektrik enerji üretiminde düşüş
- D) Gıda üretiminin artması
- E) Yerel toplumlarda su güvenliği sorunu

32. Aşağıdakilerden hangisi, bir tarım bölgesinde üretimin tek bir ürün üzerine yoğunlaştırılmasının doğurabileceği bir risktir?

- A) Pazar fiyatlarının düşmesi
- B) Tarımsal ihracatın artması
- C) Ekosistem direncinin zayıflaması
- D) İşgücü verimliliğinin artması
- E) Kooperatiflerin güçlenmesi

33. Aşağıdakilerden hangisi yer kabuğunun kalınlığı hakkında bir fikir vermez?

- A) Depremlerin odak derinlikleri
- B) Okyanusların derinlikleri
- C) İnsanların yaptıkları sondaj faaliyetleri
- D) Sıcak su kaynakları
- E) Volkanik faaliyetlerde çıkan materyaller

34. Aşağıdaki sedimanter depoların hangisinin oluşumunda farklı bir süreç etkili olmuştur?

- A) Delta depoları
- B) Taraça depoları
- C) Yelpaze depoları
- D) Sandur depoları
- E) Löss depoları

35. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin su varlığına katkıda bulunan kaynaklar arasında gösterilemez?

- A) Örtü buzullarının erimesiyle ortaya çıkan sular
- B) Yer altı sularının yüzeye boşalmasıyla ortaya çıkan sular
- C) Göllerin fazla sularının gideğenlerden deşarjıyla ortaya çıkan sular
- D) Vadi buzullarının erimesiyle ortaya çıkan sular
- E) Komşu ülkelerden yüzeysel akışla Türkiye'ye ulaşan sular

36. Aşağıdaki ülkelerden hangilerinde gelecek nüfus projeksiyonlarına göre nüfus artışının negatif yönde olması beklenmektedir?

- A) Avustralya ve Yeni Zelanda
- B) Brezilya ve Şili
- C) ABD ve Kanada
- D) Fas ve Tunus
- E) Rusya ve Küba

A

37. Ekosistemdeki enerji döngüsü ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Enerji akışı, güneş enerjisinin biyokütle ve besin zinciri yoluyla transferini içerir.
- B) Üretim aşamasında, fotosentez yapan bitkiler güneş enerjisini kimyasal enerjiye dönüştürür.
- C) Tüketim aşamasında, otçullar ve etçiller enerji elde eder.
- D) Ayrışma aşamasında, ölü organizmalar ayrıştırıcılar tarafından parçalanır.
- E) Her trofik seviyede, enerjinin tamamı bir üst seviyeye aktarılır.

38. Aşağıdaki ülkelerden hangisi, Güney Amerika kıtasında yer alıp denize kıyısı olmayan iki ülkeden biridir?

- A) Uruguay
- B) Paraguay
- C) Kolombiya
- D) Surinam
- E) Şili

39. Aşağıdakilerden hangisi, mekânsal gelişmenin merkez-çevre dengesini bozarak bölgesel eşitsizlikleri derinleştirilmesiyle doğrudan ilişkilendirilebilecek bir coğrafi durumdur?

- A) Kentsel dönüşüm bölgelerinde artan sosyal sermaye
- B) Nitelikli işgücünün bölgesel merkezlerde yoğunlaşması
- C) Yenilenebilir enerji yatırımlarının kırsal alanlarda artması
- D) Yerel yönetimlerin mekânsal planlamada karar alma süreçlerine dahil edilmesi
- E) Tarımsal kalkınma projeleriyle kırsal nüfusta artış yaşanması

40. Aşağıdaki ifadelerden hangileri sıcak çöller hakkında doğru bilgileri içermektedir?

- I. Yıllık yağış miktarı genellikle 250 mm'nin altındadır.
  - II. Gündüz sıcaklıkları özellikle yaz aylarında 40°C'nin üzerine çıkabilir.
  - III. Gece ve gündüz arasındaki sıcaklık farkı 30°C'yi aşabilir.
  - IV. Bağıl nem oranı genellikle %80'in üzerindedir.
  - V. Bitki örtüsü genellikle gür ve çeşitlidir.
- A) I, II ve III
  - B) I, II ve IV
  - C) II, III ve V
  - D) III, IV ve V
  - E) I, III ve V

41. Aşağıdaki etmen-süreç eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Takke buzulları – Periglasial süreçler
- B) Seyelan suları – Flüvyal süreçler
- C) Rüzgarlar – Eolien süreçler
- D) Akarsular – Flüvyal süreçler
- E) Buzullar – Glasiyal süreçler

A

- 42.** Yeryüzünün dağlık alanlar, kıyılar, haliçler, sulak alanlar ve büyük nehir ağızları gibi bazı bölgelerinde iklimatik kuşaklardan bağımsız görünüme sahip ekosistemler yer almaktadır.
- Aşağıda sıralanan bölgelerden hangisi bu tanıma uygun bir örnek ortaya koymaz?**
- A) And Dağları
B) Lena Deltası
C) Tibet Platosu
D) Nijer Deltası
E) Kilimanjaro Dağı
- 43.** Yerkabuğundaki levha sınırları gibi büyük fay sistemlerinin oluşumu yerkürenin aşağıdaki bölümlerinden hangisine bağılı olarak ortaya çıkmış bir durumdur?
- A) Litosfer
B) Dış çekirdek
C) Manto
D) İç çekirdek
E) Astenosfer
- 44.** Aşağıdakilerden hangisi suyun gaz halinde atmosfere karışmasını sağlayan süreçler arasında gösterilemez?
- A) İnfiltrasyon
B) Evaporasyon
C) İntersepsiyon
D) Transpirasyon
E) Süblimleşme
- 45.** Biom ve biomas kavramları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?
- I. Biom, benzer iklim koşullarına, bitki örtüsüne ve hayvan topluluklarına sahip geniş coğrafi bölgelerdir.
II. Biomas, belirli bir alanda veya ekosistemde bulunan tüm canlı organizmaların toplam kütlesini ifade eder.
III. Her biom, kendine özgü bir biomas miktarı ve dağılımına sahiptir.
IV. Biomas ölçümü, ekosistemlerin karbon depolama kapasitesini anlamada yardımcı olur.
V. Biom ve biomas kavramları arasında hiçbir ilişki yoktur.
- A) I, II ve III
B) II, III ve IV
C) I, II, III ve IV
D) I, III, IV ve V
E) I, II, III, IV ve V
- 46.** Toplam tarımsal üretimi fazla ve ürün deseni görece çeşitli olmasına karşın aşağıdaki ülkelerin hangisinde diğerlerine göre gıda güvenliği riski daha yüksektir?
- A) Fransız Guyanası
B) Etiyopya
C) Endonezya
D) Somali
E) Güney Kore

A

47. 1900 – 2023 yılları arasında yaşanan salgınlardan hangisi en fazla yaşam kaybına sebep olmuştur?

- A) Asya gribi
- B) HIV/AIDS
- C) Ebola
- D) İspanyol gribi
- E) Veba/Kara Ölüm

48.Yaşanan küresel iktisadi, beşeri ve doğal gelişmeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde aşağıdaki meselelerden hangisinde diğerlerine oranla kayda değer artış(lar) beklenmemektedir?

- A) Kronik açlıkta ve gıda güvensizliğinde artış
- B) Mevcut sağlık sorunlarında (cilt kanseri, obezite gibi) yanı sıra yeni salgınlarda artış
- C) Ortalama yaşam süresinde azalma
- D) Temiz su kaynakları ve hava sahasında artış
- E) Kullanılabilir tarım topraklarında azalma

49.Aşağıdakilerden hangisi yerkürenin döngüsel sistemlerinden biri değildir?

- A) Azot döngüsü
- B) Su döngüsü
- C) Fosfor döngüsü
- D) Karbon döngüsü
- E) Siklon döngüsü

50. Biyoçeşitlilik kavramı, ekosistemlerdeki canlı türlerinin çeşitliliğini ifade eden geniş kapsamlı bir terimdir.

Bu kavramın üç ana bileşeninden biri olan "tür çeşitliliği" aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Bir tür içindeki genetik varyasyonları
- B) Farklı habitat ve ekolojik süreçlerin çeşitliliğini
- C) Belirli bir alandaki farklı türlerin sayısını ve dağılımını
- D) Ekosistemlerin işleyişini ve dengesini
- E) Canlıların evrimsel adaptasyonlarını

51. Aşağıdakilerden hangisi doğrudan kıyılardaki erozyonu önlemek için yapılan uygulamalar arasında gösterilebilir?

- A) Limanlar
- B) Barbakanlar
- C) Mahmuzlar
- D) Mendirekler
- E) İstinat duvarları

A

52. Aşağıdakilerden hangisi, bir bölgede artan turizm faaliyetlerinin sosyo-kültürel etkilerini araştıran bir coğrafyacının sorabileceği bir sorudur?

- A) Yerel halk, turistlerin varlığını nasıl deneyimliyor?
- B) Bölgedeki otel sayısı kaçtır?
- C) Deniz suyu sıcaklığı biyoçeşitliliği etkilemekte midir?
- D) Ortalama konaklama süresi nedir?
- E) Bölgeye gelen turistlerin milliyeti nedir?

53. Toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan, etkilenen toplumun baş etme kapasitesinin yeterli olmadığı doğa, teknoloji veya insan kaynaklı olay. Afet bir olayın kendisi değil, doğurduğu sonuçtur (AFAD).

Yukarıdaki tanıma göre aşağıdakilerden hangisi bir afettir?

- A) Dere yatağından sel gelmesi
- B) İlaça erişemeyen ülkelerin salgında çok can kaybı yaşaması
- C) Maden ocağında göçük yaşanması
- D) Çığa maruz kalan bir kayakçıya ulaşamaması
- E) Çin'in Doğu Türkistan'ı işgal altında tutması

54. Aşağıdakilerden hangisi, coğrafya disiplinde normatif bir yaklaşımı örnekler?

- A) Doğal afet risk haritalarının oluşturulması
- B) Konut bölgelerinin mekânsal analizlerinin yapılması
- C) Kentlerin nasıl olması gerektiğine dair planlama önerisi
- D) İklim sınıflandırması çalışmaları
- E) Tarım bölgelerinin verimlilik karşılaştırması

55. Aşağıdaki ülkelerden hangisinin sınır komşularının tamamı denize kıyısı olan ülkelerdir?

- A) Paraguay
- B) Afganistan
- C) İsviçre
- D) Çad
- E) Macaristan

56. Aşağıdaki ülkelerden hangisi, nüfusunun önemli bir kısmı ülkedeki birkaç şehirde topladığı için “mekânsal yoğunlaşma” problemi yaşayan örneklerden biridir?

- A) Fransa
- B) Japonya
- C) Brezilya
- D) Güney Kore
- E) Mısır

A

57. Hangi ülke, afet riski açısından “çoklu risk” grubunda yer alır? (Deprem, tayfun, tsunami vs.)

- A) Norveç
- B) Meksika
- C) Tayvan
- D) Polonya
- E) Fas

58. Aşağıdaki ülkelerden hangisi, dünyada en fazla iklim kuşağına sahip olmasıyla bilinir?

- A) Çin
- B) ABD
- C) Hindistan
- D) Meksika
- E) Brezilya

59. Son yıllarda Türkiye’de çeperdeki kırsal mahallelerin büyükşehir sınırlarına dâhil edilmesi, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle en iyi açıklanabilir?

- A) İdari bütünleşme
- B) Banliyöleşme
- C) Kentsel yayılma
- D) Yarı-kırsal zon
- E) Yerel kalkınma bölgelemesi

60. Aşağıdakilerden hangisi dünyadaki diğer ülkelere göre ülke içinde iç göçün çok yaşandığı (ya da iç göç olgusunun görüldüğü) ancak fazla dış göç almayan ülkelere biridir?

- A) Brezilya
- B) Çin
- C) Türkiye
- D) Sudan
- E) Fransa

SINAVINIZ BİTMİŞTİR. LÜTFEN CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ..

BU SAYFA BOŞ BIRAKILMIŞTIR

BU SAYFA BOŞ BIRAKILMIŞTIR

A

BU SAYFA
BOŞ BIRAKILMIŞTIR.

Öğrenci			
A Kitapçığı		B Kitapçığı	
Soru No	Cevap	Soru No	Cevap
1	C	31	E
2	E	32	C
3	D	33	B
4	E	34	E
5	B	35	A
6	B	36	E
7	D	37	E
8	A	38	B
9	C	39	B
10	C	40	A
11	B	41	A
12	C	42	D
13	E	43	D
14	A	44	A
15	C	45	C
16	E	46	C
17	C	47	D
18	A	48	C
19	B	49	E
20	B	50	C
21	C	51	C
22	D	52	A
23	B	53	B
24	C	54	C
25	A	55	İPTAL
26	C	56	D
27	D	57	C
28	B	58	B
29	C	59	A
30	B	60	B

Öğrenci			
A Kitapçığı		B Kitapçığı	
Soru No	Cevap	Soru No	Cevap
1	B	31	D
2	D	32	E
3	A	33	B
4	C	34	E
5	C	35	A
6	B	36	E
7	C	37	E
8	E	38	C
9	A	39	D
10	C	40	C
11	A	41	E
12	C	42	C
13	E	43	C
14	C	44	A
15	A	45	B
16	B	46	C
17	B	47	İPTAL
18	C	48	D
19	D	49	B
20	B	50	B
21	C	51	A
22	D	52	A
23	B	53	D
24	C	54	D
25	B	55	A
26	E	56	C
27	C	57	C
28	B	58	B
29	C	59	A
30	E	60	B

Öğretmen			
A Kitapçığı		B Kitapçığı	
Soru No	Cevap	Soru No	Cevap
1	C	31	E
2	E	32	C
3	D	33	B
4	E	34	E
5	B	35	A
6	B	36	E
7	D	37	E
8	A	38	B
9	C	39	B
10	C	40	A
11	B	41	A
12	C	42	D
13	E	43	D
14	A	44	A
15	C	45	C
16	E	46	C
17	C	47	D
18	A	48	C
19	B	49	E
20	B	50	C
21	C	51	C
22	D	52	A
23	B	53	B
24	C	54	C
25	A	55	İPTAL
26	C	56	D
27	D	57	C
28	B	58	B
29	C	59	A
30	B	60	B

Öğretmen			
A Kitapçığı		B Kitapçığı	
Soru No	Cevap	Soru No	Cevap
1	B	31	D
2	D	32	E
3	A	33	B
4	C	34	E
5	C	35	A
6	B	36	E
7	C	37	E
8	E	38	C
9	A	39	D
10	C	40	C
11	A	41	E
12	C	42	C
13	E	43	C
14	C	44	A
15	A	45	B
16	B	46	C
17	B	47	İPTAL
18	C	48	D
19	D	49	B
20	B	50	B
21	C	51	A
22	D	52	A
23	B	53	D
24	C	54	D
25	B	55	A
26	E	56	C
27	C	57	C
28	B	58	B
29	C	59	A
30	E	60	B